

STANOWISKO WS. SPOSOBU RELACJONOWANIA W MEDIACH PROTESTÓW WYWOŁANYCH ORZECZENIEM TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO Z 22.10.2020

Błyskawica i piorun to znak gniewu, oburzenia, ale również siły i szybkości działania. Symbol ten funkcjonował także w polskiej symbolice wojskowej. Wykorzystywanie go przez Ogólnopolski Strajk Kobiet nie ma nic wspólnego z nadużyciem, gdyż jest to jeden z najdawniejszych, funkcjonujących w wielu kulturach, powszechnie zrozumiałych, archetypicznych wręcz znaków. Wiązanie go z symboliką faszystowską jest zaś albo świadomą manipulacją, obliczoną na niewiedzę odbiorców, albo przejawem głębokiej ignorancji.

Poniżej przedstawiamy stanowisko w tej sprawie – głos niżej podpisanych wykładowczyń i wykładowców, doktorantek i doktorantów, studentek i studentów – związanych z historią sztuki, muzealnictwem i badaniem kultury wizualnej. Stanowisko powstało jako oddolna inicjatywa małej grupy młodej kadry naukowej i doktorantów związanych z Instytutem Historii Sztuki Uniwersytetu Warszawskiego.

28.10.2020, Warszawa

Stanowisko ws. sposobu relacjonowania w mediach protestów wywołanych orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z 22.10.2020 roku

My, niżej podpisane i podpisani, pragniemy wyrazić sprzeciw wobec nierzetelnego przedstawiania przez niektóre media i polityków źródeł symboliki wykorzystywanej podczas protestów wywołanych orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22.10.2020 roku.

Jako badaczki i badacze zajmujący się nie tylko sztuką, ale także różnymi przejawami kultury wizualnej, jesteśmy szczególnie wyczuleni na obraz jako narzędzie komunikacji społecznej i środek kształtowania otaczającej nas rzeczywistości. Z niepokojem obserwujemy więc manipulacje związane z medialnymi i politycznymi komunikatami stanowiącymi część kampanii popierającej orzeczenie Trybunału. We wspomnianych komunikatach symbole wykorzystywane przez protestujących bywają przedstawiane jako faszystowskie lub świadomie do faszyzmu nawiązujące. Sądzymy, że za tymi oskarżeniami nie kryje się merytoryczna argumentacja, lecz jedynie wola zdyskredytowania protestujących i obniżenie poziomu debaty publicznej.

Niektórzy komentatorzy przedstawiają także wizualną oprawę protestów jako wulgarną lub gorszącą, a transparenty interpretują jako wykraczające poza normy debaty społecznej. Chcielibyśmy zwrócić uwagę, że użycie przez protestujących prowokacyjnych obrazów i symboli jest przykładem ekspresji gniewu i bezradności wobec decyzji, która została podjęta bez szacunku dla praw człowieka. Ponieważ wybrany przez protestujących wizualny język protestu stanowi narzędzie oporu wobec drastycznego ograniczania praw kobiet do decydowania o sobie, jest on też w obecnej sytuacji zrozumiały i uprawniony.

Sygnatariusze powyższego listu (w kolejności alfabetycznej):

Paulina Adamczyk

dr hab. Jakub Adamski, IHS UW

dr Adam Andrzejewski

dr Ines R. Artola, Uniwersytet Muzyczny w Warszawie

dr hab. Barbara Arciszewska, IHS UW

dr Justyna Balisz-Schmelz, IHS UW

Jakub Basista, Instytut Historii UJ

dr Grażyna Bastek, MNW

dr Hubert Bilewicz, IHS Uniwersytetu Gdańskiego

dr Małgorzata Bilozór-Salwa, Gabinet Rycin, BUW
Katarzyna Bochniak
prof. dr hab. Włodzimierz Borodziej, IHS UW
Karolina Białas
Zofia Bojańczyk
mgr Monika Borys, Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych, Uniwersytet Warszawski
dr Kinga Blaschke, WSE Kraków
Basia Budniak
Joanna Chłopicka
Agnieszka Chudzik
dr hab. Marek Czapelski, IHS UW
mgr Aneta Czarnecka
dr Monika Czekanowska-Gutman, IHS UW
Joanna Czubak
Tomasz Dalewski
mgr Wojciech Delikta, absolwent IHS UAM, AICA
dr hab. Dariusz Dąbrowski, prof. nadzw. UKW Bydgoszcz
Agnieszka Dulęba
dr Kamila Dworniczak, IHS UW
mgr Tomasz Dziewicki, IHS UW
mgr Agnieszka Dziki, IHS UW
Katarzyna Fabijanowska, Kraków
Aleksandra Fialkowska
mgr Maria Franecka, Muzeum Sztuki w Łodzi
Sebastian Gawłowski
mgr Michał Gilewski, doktorant studium Wydziału Nauk o Kulturze i Sztuce
Agnieszka Goluch
Zenon Gorzelak
dr Anna Górka
mgr Teresa Gręziak, IHS UW
dr Mateusz Grzęda, IHS UJ
dr Krystyna Gutowska
dr Bartłomiej Gutowski, IHS UKSW
mgr Olga M. Hajduk, IS PAN
mgr Julia Harasimowicz, IHS UW
mgr Magdalena Herman, IHS UW
mgr Zofia Herman, MNW
dr hab. Rafał Jakubowicz, UAP, AICA
dr Andrzej Jakubowski
Romuald Jakubowski
Andrzej Janczyszyn
mgr Aleksandra Janiszewska, MNW
Iga Janiszewska-Pawlak
dr Ewelina Jarosz, IFP, UP, Kraków
prof. dr hab. Joanna Jurewicz, Katedra Azji Południowej, Wydział Orientalistyczny, UW
dr hab. Monika Kaczmarek-Śliwińska, WDIB UW
Monika Kamińska, IHS UJ
dr Anna Kawarska, UW
mgr Sonia Kądziołka, IHS UJ
mgr Ewa Kędziora
Aleksandra Kędziorek
Agnieszka Kleczyk

dr Weronika Kobylińska, IHS UW
prof. dr hab. Zbigniew Kobyliński, IA, UKSW
dr Karolina Kolenda, Katedra Nauk o Sztuce, UP, Kraków
mgr Emma Kołodziejek, IHS UW
Magdalena Komorowska
Jacek Kotarbiński
dr Jarosław Kotas, Uniwersytet Wrocławski
mgr Paulina Kowalczyk, IHS KUL
Piotr Kowalik
mgr Albert Kozik, IHS UW
mgr Wiktoria Koziół, IHS UJ, UP, Kraków
prof. dr hab. Jerzy Kochanowski, IHS UW
Michał Kubiak
mgr Kinga Kurysia, IKP, IS UW
dr hab. Michał Kurzej, IHS UJ
dr hab. Robert Kusek, Wydział Filologiczny, UJ
dr Marika Kuźmich, ASP
dr hab. Marcin Lachowski, IHS UW
dr hab. Marta Leśniakowska, prof. PAN, IS PAN
Martyna Listkowska
dr Magdalena Łanuszka, MCK, Kraków
Agnieszka Łuczka-Sękulska
Halina Marlewicz, UJ
Martyna Maciejewicz, IHS UG
mgr Jarosław Manicki, Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie
mgr Karolina Matysiak, „Rzut”
Ika Matyjaszkiewicz, Stowarzyszenie Historyków Sztuki
mgr Katarzyna Mączewska, MNW
Aldona Modrzewska, historyczka sztuki UKSW, kulturoznawczyni UŁ
dr Karolina Mroziewicz, IHS UW
Joanna Mikitów
mgr Wojciech Milej
dr hab. Iwona Milewska prof. ucz., Instytut Orientalistyki UJ
mgr Joanna Młynarska
Julia Niemiec
mgr Konrad Niemira, IHS UW
Igor Niewiadomski
prof. Czesław S. Nosal, Uniwersytet SWPS, Wrocław
Monika Nowak
prof. dr hab. Wojciech Nowakowski, IHS UW
mgr Jan Nowicki, IHS UW
dr hab. Kazimierz S. Ożóg
dr hab. Anna Pacześniak, Uniwersytet Wrocławski
Andrzej Pałys
Natalia Perlic
dr Anna Pięcińska, IHS UW
Dariusz Pilecki, WNS UŚ Katowice
mgr Anna Piórkowska
mgr Joanna Pisarczyk, IFK, UJ
mgr Marek Płuciniczak, MNW
mgr Marta Pufal, Instytut Germanistyki UW
Ewa Puzia-Sawicka

dr hab. Jerzy Pysiak, IHS UW
mgr Marta Rachlewicz
dr hab. Monika Rekowska, IHS UW
Zofia Reznik, ASP Wrocław
dr hab. Agnieszka Rosales-Rodriguez, IHS UW
dr hab. Tomasz F. de Rosset, prof. UMK
dr hab. Mateusz Salwa
dr Zuzanna Sarnecka, IHS UW
Izabela Sikorska
Agnieszka Sinicka
Agata Sitarska
dr hab. Dariusz Skrzypiński, WNS UW
dr Piotr Słodkowski, ASP
dr Maciej Sobczyk, Wydział Archeologii UW
dr Monika Stobiecka, Artes Liberales, UW
Kamil Suchodola
dr hab. Aleksandra Sulikowska-Belczowska, IHS UW
Dorota Swinarska-Milek
dr hab. Barbara Szargot prof. UJD
dr hab. Maciej Szargot, prof. UŁ
Monika Szczukowska
Renata Anna Szlifirska, studentka UW
dr Wojciech Szymański, IHS UW
Anna Szynekarczuk
Katarzyna Śniecińska, WNKS UW
dr Anna Tatar, Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ”
mgr Łukasz Traczyk, IHS UW
dr Agata Ulanowska, Wydział Archeologii UW
Elżbieta Walkowiak, Wielkopolski Kurator Oświaty w latach 2009-2015, UAM, CDV
dr hab. Michał Wardzyński, IHS UW
Weronika Warzocha
Joanna Weremijewicz
dr Mateusz Wilk, IHS UW
dr Konrad Winnicki, WBiOŚ, UŁ
dr Katarzyna Wojtczak
dr Milena Woźniak-Koch, CBH PAN, Berlin
mgr Sylwia Wójtowicz, IHS UW
dr Magdalena Wróblewska, Artes Liberales UW
Agnieszka Wyleżek
Ewa Wyszynska, WUW
dr Bogusław R. Zagórski, Instytut Ibn Chalduna, prezes Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Arabskiej
dr hab. Katarzyna Zalewska, IHS UW
mgr Zofia Załęska
dr Piotr Zańko, Wydział Pedagogiczny UW
dr hab. Marek Zgórniak, IHS UJ
Magdalena Zielińska
prof. dr hab. Antoni Ziemia, IHS UW
mgr Izabela Zychowicz
Joanna Żelazińska
mgr Łukasz Żuchowski, IHS UW

<https://stanowiskohistoriasztuki.wordpress.com>